

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Tư, ngày 05/02/2025.

PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP

BÀI 167

Tu hành trong nhà Phật là phải thật làm. Trong Kinh Kim Cang Phật dạy rằng: *“Phàm sở hữu tướng giai thị hư vọng. Nhất thiết hữu vi pháp như mộng huyễn bào ảnh.”* Cho nên không có thứ gì là thật, kể cả *“danh vọng lợi dưỡng”* cũng chỉ là hư ảo nhưng lại có thể khiến chúng ta đắm chấp trong đó. Sanh tử luân hồi lại là thật cho nên chúng ta phải phản tỉnh điều này.

Từ ngàn xưa đến nay, trải qua bao đời vua chúa nổi danh nhưng rốt cục vẫn là *“đồng quy vu tận”* mà không ai nắm giữ cái vốn dĩ không thật là danh vọng lợi dưỡng. Câu chuyện của những nhà thông linh tiết lộ cho chúng ta biết rằng có những vị vua mất đã cả 1000 năm nhưng vẫn đang khốn khổ trong vòng sinh tử đọa lạc, không cách gì thoát ra được. Chúng ta biết điều này rồi thì phải hết sức thận trọng.

Chúng ta luôn cố gắng khởi tâm động niệm luôn vì người và thúc liễm những ý niệm vì mình, không để nó phát tác. Đây chính là tu hành chân thật. Một đạo tràng vài ngàn người, vài chục ngàn người mà không tu hành chân thật thì không nói lên điều gì. Chúng ta đặc biệt phải chú ý rằng Phật pháp có chuẩn mực của Phật pháp, Thánh Hiền có chuẩn mực tương thích với Thánh Hiền và con người sống ở thế gian có luật pháp, hiến chương, phong tục tập quán, lễ lạt v..v Chúng ta phải hoàn toàn tuân thủ theo những chuẩn mực, luật pháp, hiến chương, phong tục đó chứ không phải hình thức này bị xử phạt thì chúng ta tránh sang hình thức khác.

Tu hành cốt là để sửa lỗi. Thánh Hiền xưa nói: *“Con người không phải là Thánh Hiền thì ai mà không có lỗi. Lỗi mà biết sửa thì không có gì tốt bằng”*. Nếu có lỗi mà không biết sửa, vậy thì không thể hết lỗi. Chữ *“Tu”* là sửa lỗi, là tự làm mới. Trong Đệ Tử Quy có câu: *“Nghe khen sợ, nghe lỗi vui”*. *“Nghe khen sợ”* vì đó là những thứ làm chúng ta quên đi chính mình. Đó chỉ là ảo danh ảo vọng cản trở chúng ta tiến đạo. *“Nghe lỗi vui”* là chúng ta còn có người chỉ lỗi cho mình là một điều may mắn. Đáng buồn nhất là không ai chỉ lỗi cho chúng ta thì không ai có thể cứu được.

Mùi hương của các loài hoa không thể bay ngược gió chỉ có mùi hương của đức hạnh mới ngược gió tung bay khắp muôn phương. Cho nên Hòa Thượng nói: *“Đức hóa thiên hạ”* – Đức cảm hóa thiên hạ. Đức hạnh chính là *“Giới”*. Nếu không có đức mà cảm hóa được thiên hạ thì đó chỉ là trên hình thức, thiên hạ chỉ làm theo mà không có *“Giới”* đức thì thiên hạ sẽ loạn.

Hòa Thượng khẳng định Phật pháp trọng thật chất, tức là thật làm chứ không trọng hình thức, do đó, tu học Phật pháp quan trọng nhất là chính mình phải làm, chính mình làm rồi thì những người khác sẽ tự động làm theo. Những người học Phật, học chuẩn mực Thánh Hiền không thực hành theo lời dạy, đua nhau chạy theo danh lợi đã khiến những người trong xã hội có cái nhìn không đúng. Cho nên đây cũng là lý do vì sao Phật pháp và chuẩn mực Thánh Hiền bị mai một.

Điều căn bản Phật dạy chúng ta phải biết bỏ thí, kể cả xả bỏ cả chính mình, xả bỏ thân tâm thế giới ở nơi chính mình chứ không chỉ xả tiền bạc bên ngoài. Vật chất bên ngoài xả được chưa phải là chân thật xả mà xả được tập khí phiền não, xả được thân tâm thế giới mới là chân thật xả. Đến thân tâm thế giới còn buông được thì mọi thứ chẳng có chỗ nào mà bám víu. Nhưng con người lại cường độ việc bỏ thí tài vật mà không nhấn mạnh việc buông bỏ thân tâm thế giới.

Đã từ rất lâu, nói đến “*Bố thí*” là con người khởi tâm nghi ngờ. Họ cho rằng việc làm này chẳng qua chỉ là miếng mồi nhử, chẳng qua để PR mà thôi. Có rất nhiều người ngạc nhiên hỏi rằng: “*Chẳng lẽ cho hoài sao?*” Họ tưởng rằng việc “*Bố thí*” chỉ trong một thời gian rồi đến ngày nào đó sẽ trở thành bán hàng mà bán với giá đắt. Quả thật tôi chỉ biết nói với họ rằng: “*Nếu tôi còn ở thế gian này thì những gì xung quanh tôi đều được cho đi một cách miễn phí.*”

Trong Lục Độ Ba La Mật của Bồ Tát thì “*Bố thí*” đứng đầu. Người có thể “*Bố thí*” chân thật là người buông xả thân tâm thế giới, cho nên, mọi thứ xung quanh chẳng có chỗ để bám víu vào họ. Đối với “*Năm dục sáu trần*”, nếu bản thân mình còn không thấy có thì làm sao có chỗ để hưởng thụ “*Năm dục sáu trần*”. Nếu còn thấy có bản thân thì mới khởi “*Tham Sân Si Mạn*”. Tương tự đối với “*Danh vọng lợi dưỡng*” và “*Tự tu tự lợi*”, chẳng có chỗ để bám víu.

Hòa Thượng khi gặp Đại sư Chương gia đã hỏi Đại sư làm sao có thể chỉ cần một bước mà bước vào Phật pháp. Đại sư đã dạy Hòa Thượng là hãy bắt đầu từ “*Bố thí*”, ban đầu là “*Bố thí*” tiền tài vật chất nhỏ nhỏ, dần dần mở tâm lớn dần và “*Bố thí*” luôn cả thân tâm thế giới. “*Bố thí*” tài vật rồi đến “*Bố thí*” tập khí của bản thân mình.

Câu hỏi đầu tiên trong bài học hôm nay, có người hỏi Hòa Thượng rằng: “*Kính bạch Hòa Thượng, trên Kinh Kim Cang nói: “*Ứng Vô Sở Trụ, Nhi Sanh Kỳ Tâm*”, sanh tâm là chỉ không trụ cái tâm ở trong sáu trần. Người niệm Phật dùng phương pháp niệm Phật để không trụ trong sáu trần, an trụ sanh tâm. Con xin hỏi tâm của người học thiền thì họ an trụ vào đâu?*”

Hòa Thượng trả lời: “*Bạn quản việc này để làm gì? Họ tự nhiên có chỗ an tâm của họ, chúng ta có chỗ an tâm của chúng ta là tốt rồi.*” Nhiều người sống trong cảnh giàu sang phú quý ở trần gian nhưng họ không an tâm, luôn trong trạng thái bất an đau

khổ, cho nên quan trọng chính là chúng ta đã có chỗ an tâm. Vậy chúng ta hãy quán chiếu xem chúng ta đã an tâm hay là luôn bị dao động?

Hòa Thượng tiếp lời: **“*Bạn hỏi câu hỏi này cho thấy tâm của bạn không an. Bạn quản quá nhiều việc.*”** Tổ sư Ấn Quang từng dạy chúng ta là: **“*Đốn luân tận phận. Nhân tà tôn thành. Nhất tâm niệm Phật. Cầu sanh Tịnh Độ*”** - dóc hết trách nhiệm trong vai trò của mình, lúc rảnh rỗi thì giữ tâm mình không để phóng túng, không cần quan tâm việc thừa, giữ chánh niệm, nhất tâm niệm Phật, cầu sanh Tịnh Độ. Chỉ với bốn câu nói này mà Ấn Tổ đã chỉ cho chúng ta cách thức đối nhân xử thế tiếp vật đầy đủ trọn vẹn và trong cuộc sống thường ngày tu hành như thế nào?

Hòa Thượng nói: **“*Người niệm Phật phải đem tâm mình an trụ ở Thế giới Tây Phương Cực Lạc, an trụ trong danh hiệu A Di Đà Phật. Chúng ta khởi tâm động niệm không có gì khác chính là một câu A Di Đà Phật. Chúng ta đem tâm an trụ tại nơi đây. Tu học các pháp môn khác thì họ có chỗ để an thân lập mạng của họ. Chúng ta không học pháp môn đó mà chúng ta muốn biết nhiều thứ thì sẽ có chướng ngại đối với chính mình.*”**

“*Trừ khi bạn vì người mà giảng Kinh nói pháp, hoằng pháp lợi sanh thì bạn cần phải hiểu nhiều phương pháp tu thì mới có thể giải đáp được những vấn đề người ta cần hỏi. Chính mình chuyên tu Tịnh Độ thì tâm thanh tịnh và công phu thành khối quan trọng hơn bất cứ thứ gì. Nếu chúng ta còn hỏi sự việc của các pháp môn khác thì nhất định sẽ chướng ngại tâm thanh tịnh và công phu thành khối của chính mình. Việc này chúng ta phải hết sức thận trọng.*”

Con ngựa khi đánh xe đi trên đường, người ta phải dùng miếng cao su che hai bên mắt của con ngựa để cho nó chỉ tập trung nhìn thẳng về phía trước. Rất nhiều người tu hành nhưng rất thích sự xen tạp, chính vì xen tạp mà trong tâm họ luôn bất an. Bản thân tôi, tuy chưa hoàn toàn an ổn, thanh tịnh trong nội tâm nhưng hơn 10 năm nay, tôi luôn an ổn với pháp tu, không còn dao động, lo lắng chọn lựa. Khi tôi đến Tịnh Tông Học Hội, tôi đã khuyến khích và in áp phích câu mà Hòa Thượng dạy là: **“*Hành giả niệm Phật chuyên tu tập một bộ Kinh, chuyên theo một vị thầy, chuyên niệm một câu A Di Đà Phật và một hướng Tây Phương để đi.*”** Tuy nhiên, có người một câu A Di Đà Phật, một hướng Tây Phương để đi là chưa đủ nên họ đã tụng thêm Kinh, trì thêm chú, tu thêm nhiều pháp.

Câu hỏi thứ hai: **“*Lão pháp sư thường nói phải đoạn phiền não, trên Kinh lại nói phiền não không thể đoạn, vậy rốt cuộc, phiền não có phải đoạn hay không và làm thế nào để đoạn ạ?*”**

Bản thân tôi, ngày ngày tích cực nghĩ đến điều tốt, làm việc tốt thì sẽ kín thời gian, không còn thời gian cho phiền não, ưu tư có chỗ xen vào. Có người tu bằng cách quán

sát xem vọng tưởng có khởi không? Phiền não có khởi không? Đây chưa phải là cách tốt nhất vì dùng vọng diệt vọng thì vọng chưa chắc hết.

Chúng ta hiểu rõ nguyên lý vì sao hằng ngày chúng ta có nhiều vọng tưởng, phiền não? Là do chúng ta không được thỏa mãn “*Danh vọng lợi dưỡng, tự tư tự lợi*”, không hưởng thụ được “*năm dục sáu trần*”. Cho nên bây giờ chúng ta tích cực khởi ý niệm thiện từ sáng đến chiều, nghĩ đến việc chân thực lợi ích cho chúng sanh thì sự việc phiền não cũng ít đi, dần dần chúng ta không thấy phiền não nữa. Hòa Thượng dùng từ “*đoạn phiền não*” nghĩa là chúng ta “*không để phiền não tiếp tục dấy khởi*”. Chúng ta không nên dính chấp vào câu chữ.

Hòa Thượng trả lời: “***Phật trên Kinh Đại thừa nói với chúng ta, phiền não chính là Bồ Đề. Phiền não một khi đoạn rồi thì Bồ Đề cũng không có! Vậy có nên đoạn phiền não hay không? Vẫn phải đoạn vì nếu không đoạn thì bạn không có cách gì rời khỏi thế giới Ta Bà, không cách gì thoát khỏi sáu cõi luân hồi. Kỳ thật phiền não không phải là đoạn mà phiền não là chuyển đổi, đem nó chuyển thành Bồ Đề. Phiền não đã chuyển thành Bồ Đề. Bồ Đề sanh rồi thì chúng ta gọi là phiền não đoạn rồi.***”

Người thường sanh phiền não thì hãy làm những công việc thường sanh tâm hoan hỉ. Việc này Hòa Thượng đã dạy cho chúng ta. Sắp tới, vào mùa hè thì chúng ta sẽ tổ chức trại hè cho các con từ Sóc Trăng đến Điện Biên. Người nào phiền não nhiều thì hãy phát tâm đi làm thiện nguyện, đem sức mình đóng góp đến các trại hè. Tại các trại hè, ai ai cũng tràn đầy năng lượng và niềm vui mặc dù chẳng ai có thù lao hay bồi dưỡng. Niềm vui từ chính sự chuyển đổi của các học trò. Đây chính là cách chuyển phiền não thành Bồ Đề.

Nhiều người phiền não luôn bức bách họ cho nên họ bị rơi vào trầm cảm, thậm chí nghiêm trọng đến mức họ muốn rời khỏi cuộc đời. Trong khi đó, biết bao nhiêu con người cần sự giúp đỡ, cần sự hy sinh, cần năng lực của họ. Cho nên tại sao không chuyển phiền não thành niềm vui (niềm vui chính là Bồ Đề).

Câu hỏi thứ ba: “*Lão pháp sư từng nói nhân quả tiếp nối, tức là chuyển biến, là bất không nên phải từ ngay nơi duyên mà đoạn. Vậy con xin hỏi, Phật, Bồ Tát hay Tổ sư Đại đức có phải là đem duyên đoạn rồi hay không? Vậy tại sao các Ngài phải đến thế gian này để chịu rất nhiều nghiệp báo, có phải là đến để biểu diễn cho chúng sanh xem hay không?*”

Hòa Thượng trả lời: “***Không sai! Phật Bồ Tát đến thế gian này làm ra thị hiện đều là biểu diễn cho chúng ta xem. Nếu chúng sanh nào nhìn thấy sự khai thị này thì người đó sẽ có chỗ ngộ, sẽ có được lợi ích. Người không nhìn ra sự khai thị này thì cho dù hiểu sai đi ý nghĩa của Phật thì họ cũng đã trông được thiện căn.***” Phật mang thân tứ đại, Ngài vẫn trải qua “*Sanh Lão Bệnh Tử*”. Trước khi nhập Niết Bàn, Ngài thị hiện bị bệnh. Thân của Ngài cũng già yếu, bệnh khổ và đến lúc Ngài cũng xả

bỏ cái thân đó. Ngài muốn nói đến định luật “*Sanh Lão Bệnh Tử*”, không ai là không tránh khỏi. Nhưng trong thân tứ đạo giả tạm này vẫn có một cái thật, đó chính là pháp thân của chúng ta.

Câu chuyện vua Tỳ Lưu Ly tàn sát dòng họ Thích đã khai thị cho chúng ta rất sâu sắc về việc đã tạo nghiệp rồi thì không thể thoát được nghiệp trừ khi chúng ta tích cực làm việc thiện lành để hóa giải. Do đó, vì nghiệp lực của chúng sanh, vì sự hoang đường của dòng họ Thích thời đó mà đã dẫn đến trận đồ sát, ngay đến Phật cũng không thể cứu được.

Khi tôi phiên dịch câu chuyện này, ban đầu tôi không hiểu về sự hoang đường của dòng họ Thích lúc đó. Về sau, tôi hiểu dòng họ Thích luôn sống trong “*Danh vọng lợi dưỡng*”, tự cho họ là dòng dõi Cam giá nên đáng được tự hào. Họ đã đưa cô người hầu là Mạt lợi giả làm công chúa dòng họ Thích và đưa sang nước Kiền Tát Di La làm vợ vua Ba Tư Nặc. Tỳ Lưu Ly chính là hoàng tử con của hoàng hậu Mạt Lợi và vua Ba Tư Nặc. Sau khi biết sự thật và chịu sự khinh bỉ của dòng họ Thích, Tỳ Lưu Ly đã báo thù.

Phật Thích Ca Mâu Ni đã có ba lần cảnh vua Tỳ Lưu Ly nhưng không được vì dòng họ Thích đã tạo nghiệp thì nhất định phải nhận lấy nghiệp, không thể trốn được nghiệp. Trừ khi người tạo nghiệp biết cách chuyển đổi bằng tâm chân thành, ví dụ trước kia “*tự tư tự lợi*” thì bây giờ phải biết hy sinh phụng hiến thì lúc ấy, oan gia trái chủ sẽ không đối đầu mà sẽ thành hộ pháp cho họ.

Như vậy, chúng ta có thể chuyển đổi được phiền não. Người sống trong “*tự tư tự lợi, danh vọng lợi dưỡng*” thì không chuyển được nhưng nếu biết xả bỏ “*tự tư tự lợi, danh vọng lợi dưỡng, năm dục sáu trần, tham sân si mạn*” thì phiền não sẽ thành Bồ Đề. Hễ “*tự tư tự lợi*” thì phát sanh phiền não nhưng lợi tha, lợi ích cho cộng đồng thì niềm vui sẽ đến, năng lượng ngập tràn. Chuyển được phiền não thành Bồ Đề chính là cách chúng ta ban năng lượng cho chính mình chứ không phải Phật, Bồ Tát hay vị thánh thần nào ban cho chúng ta.

Hòa Thượng dạy chúng ta từ nơi duyên mà đoạn phiền não, có nghĩa là chúng ta quan sát thấy cái duyên sắp làm cho chúng ta phiền não thì chúng ta đoạn duyên đó đi. Hay chúng ta biết mình tiếp xúc với người này, nhóm này thì sẽ sanh phiền não hoặc sẽ sanh niềm vui thì mình sẽ lựa chọn phù hợp để chuyển duyên. Thấy người ta đang tranh danh đoạt lợi mà mình cũng lao vào lấy phần thì mình sẽ phiền não. Cho nên phiền não tức Bồ Đề nghĩa là phải chuyển đổi được phiền não thì phiền não thành Bồ Đề./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!